

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد دیپلماسی و سازمانهای بین‌المللی

در ۶ گرایش

- ۱- سازمانهای بین‌المللی و صلح و امنیت بین‌المللی
- ۲- سازمانهای بین‌المللی و حقوق بین‌الملل
- ۳- سازمانهای بین‌المللی و حقوق بشر
- ۴- سازمانهای بین‌المللی و محیط زیست
- ۵- دیپلماسی در سازمانهای اقتصادی بین‌المللی
- ۶- دیپلماسی نوین

گروه علوم انسانی

مصوب چهارصد و سیزدهمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی

مورخ ۱۳۸۰/۳/۶

فصل اول: مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد رشته

دیپلماسی و سازمانهای بین‌المللی

۱- مقدمه

برنامه آموزشی رشته دیپلماسی و سازمانهای بین‌المللی که در نود و چهارمین جلسه شورایعالی برنامه‌ریزی و رأی کمیسیون ویژه بررسی برنامه‌های موقت در جلسه ۱۳۷۰/۶/۳۰ تصویب شده است، در طی ده سال گذشته بدون تغییر باقی مانده بود. تحولات بین‌المللی پس از خاتمه جنگ سرد و بخصوص سرعت این تحولات، مشکلات و مسائل نیازهای جدیدی را بوجود آورد که پاسخگویی به آنها را ضروری می‌ساخت.

پاسخگویی به بخش مهمی از این نیازها، تعلیم و تربیت متخصصین را در زمینه‌های مربوط می‌طلبد. با توجه به این تحولات و نیازهای نشأت گرفته از آنها، گرایشهای جدیدی در رشته‌های مختلف علوم سیاسی، روابط بین‌الملل، حقوق بین‌الملل و بطور کلی مطالعات بین‌المللی در دانشگاههای مختلف جهان شکل گرفته است. بدیهی است دانشگاههای کشور ما نمیتوانند نسبت به این تغییر و تحولات بی تفاوت بمانند. از اینرو به منظور ارتقاء کیفیت و کارایی دوره های کارشناسی ارشد بازنگری در برنامه‌های آموزشی دوره‌های مذکور، از جمله رشته دیپلماسی و سازمانهای بین‌المللی ضرورت یافت که در این مجموعه صورت گرفته است.

۲- تعریف و هدف دوره

- ۱- کاربردی کردن مباحث سازمانهای بین‌المللی بدون چشم پوشی از مباحث نظری و پایه.
- ۲- توجه به زمینه‌های علمی مختلف به لحاظ حفظ تنوع و افزایش کارایی از طریق گنجاندن دروس سیاسی، حقوقی، اقتصادی و تاریخی.
- ۳- متخصص کردن دانشجو از طریق تعیین دو گرایش از شش گرایش در نظر گرفته شده در برنامه جدید برای هر دانشجو.

۴- روز آمد کردن عناوین درسی و محتوی آن با توجه به تحولات جامعه بین‌المللی.

۵- ارائه دروس اختیاری متنوع براساس نیازهای روز.

۶- گنجاندن درس سمینار مسایل روز برای بررسی موضوعات علمی جدید و تحولات روزآمد در عرصه بین‌المللی.

۷- توجه به مواضع ایران در سازمانهای بین‌المللی به عنوان یک اصل آموزشی به منظور ارتقاء سطح آگاهی دانشجویان از دیدگاهها، فعالیتها و مبانی موضع گیریهای جمهوری اسلامی ایران در نهادها و سازمانهای بین‌المللی.

۸- گنجاندن کارورزی و آموزش مهارتهای حرفه ای در برنامه آموزشی.

۹- توجه به آموزش و فراگیری زبان خارجی بعنوان یک مهارت کاربردی.

۳- طول دوره و شکل نظام

براساس آیین نامه آموزش دوره کارشناسی ارشد مصوب جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ شورایی عالی برنامه ریزی عبارت از حداکثر مدتی است که دانشجو باید دروس تعیین شده در این دوره را (با پایان نامه) براساس مقررات مربوط به پایان برساند. طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته دیپلماسی و سازمانهای بین‌المللی حداکثر ۳ سال است.

۴- واحدهای درسی

دانشجویان موظف به گذراندن ۳۲ واحد درسی شامل ۴ واحد پایان نامه و ۲۸ واحد درسی باشند:

الف - ۱۲ واحد درس تخصصی الزامی کلیه زمینه‌ها

ب - ۸ واحد درس اختیاری برای هر یک از دو زمینه انتخابی

ج - دروس پیشنهادی این رشته ۸ واحد درسی خواهد بود که به منظور آموزش و ارتقای مهارتهای حرفه‌ای دانشجویان و فراگیری زبان خارجی به عنوان یک مهارت کاربردی در برنامه درسی گنجانده شده است. دروس پیشنهادی عبارتند از:

- روش پژوهش در روابط بین‌الملل (۲ واحد)

- زبان تخصصی (۴ واحد)

- کارورزی (۴ واحد)

تبصره - دانشجویانی که از رشته های غیر مرتبط پذیرفته می شوند به تشخیص گروه آموزشی تا سقف ۲۴ واحد درسی دروس پیشنهاد خواهند داشت.

۵- زمینه های رشته دیپلماسی و سازمانهای بین المللی

۱- سازمانهای بین المللی و صلح و امنیت بین المللی

۲- سازمانهای بین المللی و حقوق بین الملل

۳- سازمانهای بین المللی و حقوق بشر

۴- سازمانهای بین المللی و محیط زیست

۵- دیپلماسی در سازمانهای اقتصادی بین المللی

۶- دیپلماسی نوین

هر یک از دانشجویان موظف اند که از بین زمینه های فوق دو زمینه را که شامل ۸ واحد درسی خواهد بود انتخاب کنند. هر دانشجو با انتخاب دو زمینه مجموعاً ۱۶ واحد درسی را خواهد گذراند.

۶- تحقیق

انجام تحقیقات در دوره کارشناسی ارشد از طریق نگارش پایان نامه صورت می پذیرد و پایان نامه دارای ۴ واحد است. علاوه بر **پایان نامه** دانشجویان موظف خواهند بود که در هر درس یک گزارش تحقیقی در همان موضوع درس ارائه دهند.

فصل دوم : برنامه

۱- دروس پایه الزامی کارشناسی ارشد رشته دیپلماسی و سازمانهای بین المللی

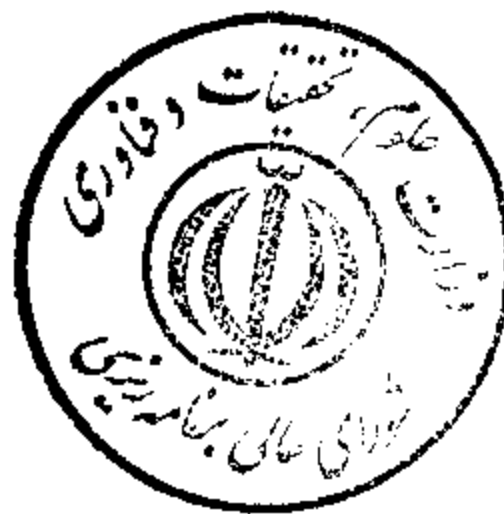
پیشنیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	روانشناسی سیاسی و فنون مذاکرات دیپلماتیک	۱
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق سازمانهای بین المللی	۲
	-	۳۲	۳۲	۲	دیپلماسی در سازمانهای بین المللی	۳
	-	۳۲	۳۲	۲	تحول نظری در روابط بین الملل: جهانی شدن و منطقه گرایی	۴
	-	۳۲	۳۲	۲	اقتصاد سیاسی بین المللی	۵
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمانهای بین المللی و موضوعات جهانی	۶
	-	۱۹۲	۱۹۲	۱۲	جمع	

۲- دروس اختیاری کارشناسی ارشد دیپلماسی و سازمانهای بین‌المللی

۱-۲- دروس اختیاری زمینه سازمانهای بین‌المللی و صلح و امنیت بین‌المللی

پیشنیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	نظریه‌ها و مبانی صلح و امنیت بین‌المللی	۷
	-	۳۲	۳۲	۲	کنترل تسلیحات و خلع سلاح	۸
	-	۳۲	۳۲	۲	نقش سازمان ملل متحد در حل و فصل اختلافات بین‌المللی	۹
	-	۳۲	۳۲	۲	نقش سازمان ملل متحد و سازمانهای منطقه‌ای در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی	۱۰
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بین‌المللی کیفری	۱۱
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بین‌الملل بشر دوستانه	۱۲
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق معاهدات بین‌المللی	۱۳
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمانهای بین‌المللی غیردولتی و حفظ صلح و امنیت بین‌المللی	۱۴
	-	۳۲	۳۲	۲	عملیات حفظ صلح سازمان ملل متحد	۱۵
	-	۳۲	۳۲	۲	نقش روابط فرهنگی در گسترش و تحکیم صلح	۱۶
	-	۳۲	۳۲	۲	سمینار مسایل روز	۱۷

- در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجوی موظف است ۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

۲-۲- دروس اختیاری زمینه سازمانهای بین المللی و حقوق بین الملل

پیشنیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	نقش سازمان ملل متحد در حل و فصل اختلافات بین المللی	۹
	-	۳۲	۳۲	۲	تحولات سازمان ملل متحد	۱۸
	-	۳۲	۳۲	۲	تحولات حقوق بین الملل	۱۹
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق معاهدات بین المللی	۱۳
	-	۳۲	۳۲	۲	روشهای حقوقی حل و فصل اختلافات بین المللی	۲۰
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق مسئولیت بین المللی	۲۱
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق دیپلماتیک	۲۲
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بین الملل کیفری	۱۱
	-	۳۲	۳۲	۲	کارگزاریهای تخصصی غیراقتصادی سازمان ملل متحد	۲۳
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق ارتباطات بین المللی	۲۴
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بین الملل محیط زیست	۲۵
	-	۳۲	۳۲	۲	سمینار مسائل روز	۲۶

- در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است ۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

۳-۲- دروس اختیاری زمینه سازمانهای بین المللی و حقوق بشر

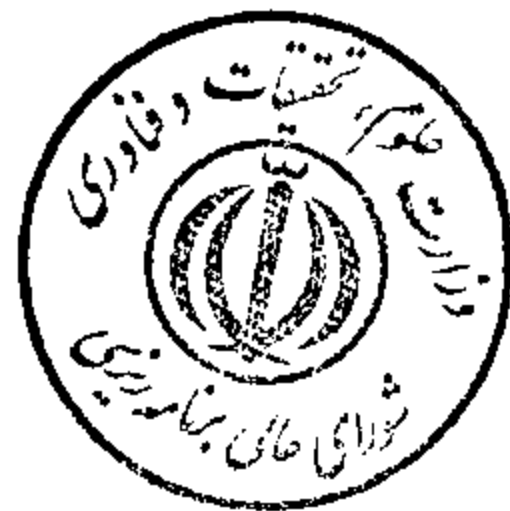
پیشنیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بشر در نظام ملل متحد	۲۷
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بشر خارج از نظام ملل متحد	۲۸
	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی تطبیقی حقوق بشر: اسلام و غرب	۲۹
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بشر و سیاست جهانی	۳۰
	-	۳۲	۳۲	۲	تحولات حقوق بشر	۳۱
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بین الملل بشر دوستانه	۱۲
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بین الملل کیفری	۱۱
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمانهای بین المللی و مساله پناهندگی در مهاجرت	۳۲
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمانهای بین المللی غیردولتی حمایت از حقوق بشر	۳۳
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بشر و حمایت از اقشار آسیب پذیر	۳۴
	-	۳۲	۳۲	۲	سمینار مسایل روز	۳۵

- در صورت انتخاب این زمینه هر دانشجو موظف است ۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

۴-۲- دروس اختیاری زمینه سازمانهای بین المللی و محیط زیست

پیشنیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	شناخت و مبانی محیط زیست	۳۶
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بین الملل محیط زیست	۳۵
	-	۳۲	۳۲	۲	اقتصاد محیط زیست	۳۷
	-	۳۲	۳۲	۲	سیاست محیط زیست	۳۸
	-	۳۲	۳۲	۲	شناخت محیط زیست ایران و مسائل آن	۳۹
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمان ملل متحد و حمایت از محیط زیست	۴۰
	-	۳۲	۳۲	۲	منابع طبیعی، انرژی و توسعه پایدار	۴۱
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمانهای بین المللی غیردولتی حمایت از محیط زیست	۴۲
	-	۳۲	۳۲	۲	حمایت از محیط زیست در مخصصات مسلحانه	۴۳
	-	۳۲	۳۲	۲	سمینار مسایل روز	۴۴

- در صورت انتخاب این زمینه هر دانشجو موظف است ۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذرانند.

۵-۲- دروس اختیاری زمینه دیپلماسی در سازمانهای اقتصادی بین المللی

پیشنیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمانهای اقتصادی جهانی	۴۵
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق تجارت بین الملل	۴۶
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمان تجارت جهانی	۴۷
	-	۳۲	۳۲	۲	مذاکرات تجاری بین المللی	۴۸
	-	۳۲	۳۲	۲	اتحادیه اروپا	۴۹
	-	۳۲	۳۲	۲	سازمانهای اقتصادی منطقه ای و فرا منطقه ای	۵۰
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق سرمایه گذاری بین المللی	۵۱
	-	۳۲	۳۲	۲	کارگزاریهای تخصصی غیر اقتصادی ملل متحد	۵۲
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق بین الملل مالکیت معنوی	۵۳
	-	۳۲	۳۲	۲	سمینار مسایل روز	۵۴

- در صورت انتخاب این زمینه هر دانشجو موظف است ۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذارند.

۶۲- دروس اختیاری زمینه دیپلماسی نوین

پیشنیاز	ساعت			واحد	نام درس	کددرس
	عملی	نظری	جمع			
	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی و مفاهیم دیپلماسی	۵۵
	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ دیپلماسی نوین	۵۶
	-	۳۲	۳۲	۲	دیپلماسی در عصر جهانی شدن	۵۷
	-	۳۲	۳۲	۲	دیپلماسی و روابط خارجی ایران	۵۸
	-	۳۲	۳۲	۲	حقوق دیپلماتیک	۶۲
	-	۳۲	۳۲	۲	دیپلماسی قدرتهای بزرگ در منطقه خلیج فارس	۵۹
	-	۳۲	۳۲	۲	دیپلماسی غیررسمی و سازمانهای بین المللی غیردولتی	۶۰
	-	۳۲	۳۲	۲	مطالعات موردی در روابط دیپلماتیک	۶۱
	-	۳۲	۳۲	۲	سمینار مسایل روز	۶۲

- در صورت انتخاب این زمینه هر دانشجو موظف است ۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذرانند.